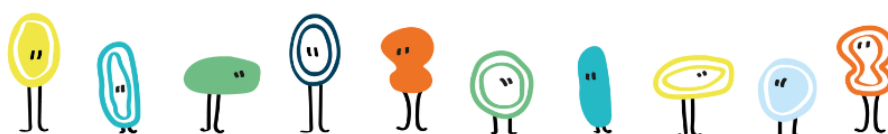

Identiteitsnotitie

Stap	Actie	Datum	Versie
1	Concept	10/2022	
2	GMR instemming	10/2024	
3	RvT informeren		
4	Vastgesteld door CvB / Directie	07/2024	
5	Evaluatie gepland op	07/2025	
	Identiteitsnotitie Stichting Opwijs.docx		

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Documenten van Stichting Opwijs.....	3
1.1 Visie en missie van de stichting Opwijs.....	4
1.2 Beleid bij sollicitatieprocedures.....	5
1.3 Doelstellingen uit het strategisch beleidsplan.....	5
2. Identiteit en Schoolconcepten.....	6
3. Kenmerken voor de uitwerking van de identiteit van de stichting en de scholen.....	8
3.1 Identiteitskenmerken op stichtingsniveau.....	8
3.2 Identiteitskenmerken op schoolniveau.....	9
4. Slot.....	15

Inleiding

Stichting Opwijs is op 30 juni 1995 ontstaan uit een bestuurlijke fusie tussen de schoolbesturen de Hildegaertschool, de Heijbergschool en vereniging Noordrand waar de Emmaschool en de Goede Herderschool onder vielen.

De stichting telt 4 basisscholen waarvan er 2 een kindcentrum zijn en 3 peuterspeelzalen, waar ongeveer 1500 leerlingen onderwijs en opvang ontvangen en waaraan ongeveer 170 personeelsleden zijn verbonden.

In augustus 2022 is er naast stichting Opwijs Onderwijs een dochterstichting gevormd waarin de opvang is vastgelegd.

Het College van Bestuur bestuurt op hoofdlijnen. Er is een bestuursbureau met beleidsmedewerkers en andere ondersteunende personeelsleden.

In de statuten van de stichting wordt de identiteit als wezenlijk beschouwd.

De stichting heeft ten doel:

het oprichten en in stand houden van scholen voor (speciaal) basisonderwijs en van kindercentra op Protestants-Christelijke grondslag, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevordelijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. Zij tracht dit doel te bereiken door het stichten en in stand houden van scholen en kindercentra waarbij in bestuursbeleid en in de dagelijkse gang van zaken op scholen en kindercentra rekening wordt gehouden met de verschillende levensbeschouwelijke achtergronden. Wezenlijk hierbij is de oriëntatie op de Bijbel en met name het evangelie van Jezus Christus als norm en uitgangspunt van denken en handelen.

In het kader van dit plan is een aantal activiteiten ondernomen. Te noemen vallen:

- Op 15 juni 2022 is er een studiedag georganiseerd met alle personeelsleden met als thema 'Wie zijn wij eigenlijk'.
- In oktober 2022 is er een stichtingswerkgroep van start gegaan.
- Tijdens de studiedag van 9 januari 2023 is er een workshop georganiseerd met als onderwerp 'Levensbeschouwelijk Burgerschapsonderwijs'

Verder vallen in dit kader twee documenten te noemen, die in 2022-2023 zijn/worden opgesteld:

- Het strategische beleidsplan 2023-2027. In hoofdstuk wordt een aantal doelstellingen geformuleerd die dienen te bewerkstelligen dat het onderwijs en de organisatie een herkenbare christelijke identiteit uitstralen.
- In oktober 2022 is de memo identiteit geactualiseerd en een plan van aanpak voorgesteld om te komen tot een visie notities en een werkwijze.
- In het laatstgenoemde plan van aanpak Identiteit wordt het opstellen van een Visienotitie genoemd. Het nu voorliggende document vormt daar de uitwerking van.

1. Documenten van Stichting Opwijs

In dit hoofdstuk zal een aantal hoofdlijnen uit bestaande documenten, worden beschreven.

1.1 Visie en missie van de stichting Opwijs

Onderstaand de visie en missie voor de periode 2023 - 2027.

Visie op leren en ontwikkelen

De kindcentra van stichting Opwijs zijn een unieke verzamelplaats voor ontwikkelen, leren, vorming en kennisoverdracht. Voor ons beperkt dit zich niet tot taal-, lees- en rekenvaardigheden. Het leren leren, het ontwikkelen van vaardigheden in de omgang met de veranderende wereld en nieuwe technologie, het onderzoeken en het leren vinden van slimme oplossingen voor problemen horen ook bij de kennis van vandaag. Wij vinden het daarnaast ook belangrijk dat leerlingen leren omgaan met succes en met tegenslag, dat zij risico's durven nemen en zich willen blijven ontwikkelen. Wij willen graag aan deze basis werken met als doel leerlingen te ontwikkelen tot zelfstandige en verantwoordelijke burgers.

Stichting Opwijs ziet haar kindcentra als een omgeving waar leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers met én van elkaar leren. Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten voor onderwijs en opvang aan onze leerlingen, maar ook voor de ontwikkeling van onze medewerkers, van de scholen, de opvang en van de gehele organisatie:

- Iedereen, jong en oud, heeft talenten en ontwikkelpunten: leren omgaan met succes en met tegenslag is voor iedereen belangrijk. We hebben talenten te ontwikkelen en hindernissen te nemen om tot volledige ontwikkeling te komen. Elk mens heeft ondersteuning nodig en kan anderen ondersteunen, we vullen elkaar aan: als leerlingen en medewerkers, als medewerkers en ouders/verzorgers, als directie en bestuur. Er valt altijd meer te leren;
- Ontwikkeling vergt een open houding en een uitdagende leeromgeving. We staan open voor ontwikkelingen in de maatschappij, volgen nieuwe wetenschappelijke inzichten en ontvangen graag feedback van elkaar;
- Ontwikkeling komt tot stand in een veilige omgeving, waarin je ongeacht leeftijd wordt gekend en erkend. Veiligheid ontstaat onder meer door gelijkwaardigheid, wederkerigheid, duidelijkheid, structuur, transparantie, een positieve houding en hoge verwachtingen. Dit komt ook tot uiting in onze identiteit.

Missie

Stichting Opwijs ziet het als opdracht om actueel en attractief onderwijs en kwalitatieve opvang te verzorgen. Onderwijs en opvang waarmee we bijdragen aan de ontwikkeling van de leerlingen, zodat een belangrijke basis wordt gelegd om straks als volwassene op een verantwoorde manier in het leven te kunnen staan.

Identiteit

Stichting Opwijs werkt vanuit de protestants christelijke levensovertuiging. Wezenlijk hierbij is de oriëntatie op de Bijbel en met name het evangelie van Jezus Christus als norm en uitgangspunt van denken en handelen, waarbij we rekening houden met en

respect hebben voor verschillende levensbeschouwelijke achtergronden. Vanuit een veilige omgeving willen we samen met de leerlingen antwoorden vinden op belangrijke vragen die ons bezighouden in het leven.

1.2 Beleid bij sollicitatieprocedures

In het document 'Aannamebeleid personeel' wordt de wijze beschreven waarop werving en selectie van personeel dient plaats te vinden. In dit kader is van belang te melden dat in het sollicitatieproces gevraagd wordt of de sollicitant achter de beschrijving in de statuten staat en van harte kiest voor christelijk onderwijs.

1.3 Doelstellingen uit het strategisch beleidsplan

In hoofdstuk 3.3 van het Koersplan 2023-2027 worden de volgende doelstellingen benoemd om te bereiken dat onderwijs en organisatie van Stichting Opwijs en Stichting Opwijs Opvang een herkenbare christelijke identiteit uitstralen:

- Het realiseren van een evenwichtig personeelsbeleid waarin van het personeel gevraagd wordt van harte voor protestants christelijk onderwijs te kiezen.
- Bewerkstelligen dat alle leerkrachten beschikken over deskundigheid ten aanzien van godsdienstonderwijs.
- Besteden van aandacht aan identiteit, normen en waarden van de stichting bij introductieproces, zowel bij nieuwe personeelsleden als bij nieuwe ouders.
- Identiteit is een onderdeel van de driejaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder ouders, personeel en kinderen.
- Realiseren van de uiterlijke herkenbaarheid als christelijke basisschool en opvang van stichting Opwijs.
- Jaarlijks wordt een bezinning gehouden op de identiteit door teams, management en bestuur.

2. Identiteit en Schoolconcepten

Onder identiteit (volgens het woordenboek: 'dat wat eigen is aan de persoon') wordt alles verstaan, waaraan de school herkenbaar is. Daarmee wordt dus niet alleen de levensbeschouwelijke identiteit in engere zin (het meest herkenbaar aan de lessen godsdienstige vorming, het bidden en het zingen) bedoeld. Dit wordt wel de *smalle identiteit* genoemd.

Bij identiteit houden wij dit begrip in de volle breedte in ogenschouw, waarbij er een onderlinge relatie bestaat tussen de levensbeschouwelijke, de pedagogische en de onderwijskundig-organisatorische kwaliteit van de scholen: de *brede identiteit*.

Onder identiteit verstaan we al datgene wat de stichting/school tot deze specifieke, c.q. christelijke school maakt.

Bij deze visie op integrale identiteit hanteren we de volgende indeling met de daarbij genoemde aandachtspunten:

Levensbeschouwelijke dimensie

- Het vertellen van verhalen uit de bijbel en het lezen uit de bijbel (hogere groepen)
- Het belichten van Bijbelse thema's, zoals liefde, barmhartigheid, vergeving
- Het vieren van christelijke feesten
- Het actief bijdragen aan acties voor bijvoorbeeld hulporganisaties
- Omgang met andere godsdiensten en levensovertuigingen
- Structureel identiteitsberaad
- Kerndoelen godsdienstige vorming
- De godsdienstmethode
- Het gebruik van de bijbel
- Het gebed
- Het zingen van liederen
- Zorg voor de wereld waarin wij leven
- Geld en tijd besteden aan kinderen in armoede - ver weg of dichtbij
- Personeel kiest van harte voor christelijk onderwijs en staat achter onze statuten

Pedagogische dimensie

- Het pedagogisch klimaat en de wijze van omgaan met elkaar.
- De overdracht van waarden en normen, zoals respect voor ieder mens, plant en dier; betrokkenheid op de nood in de wereld; kritiek kunnen ontvangen; zelfdiscipline; kunnen genieten van het goede.
- De zorg voor elke leerling, die als uniek schepsel wordt gezien
- Het beleid ten aanzien van belonen en straffen
- De wijze waarop de school een veilige school is. Hierbij kan gedacht worden aan het voorkomen van geweld en pesten. Tevens aan voorzieningen als ontruimingsplan, huisregels, klachtenregeling, registratie van ongelukken en het voorkomen daarvan (Zie het Veiligheidsplan)
- Gelijkwaardigheid (= gelijke behandeling)
- Schoolregels
- Kijken naar behoeften in plaats van beperkingen

- Relatie opbouwen met klas, leerlingen, team en collega's, ieder individu wordt gezien
- Geloofwaardig
- Ontmoeten van de ander
- Samen verantwoordelijk voor de (geloofs-) ontwikkeling van het kind
- Ieder kind is hier met een doel

Onderwijskundig-organisatorische dimensie

- De keuze van lesmateriaal, waarbij de levensbeschouwelijke en pedagogische identiteit - zoals voor de school vastgesteld - meewegen
- Het gebruik van verschillende werkvormen (individueel, groepjes, klassikaal)
- De wijze waarop het contact met de ouders wordt georganiseerd
- De wijze waarop er in de school leiding wordt gegeven
- Het organiseren van gemeenschappelijke activiteiten, zoals vieringen
- Zorg voor elke leerling = passend aanbod
- De keuze van methoden en lesmateriaal
- Relatie tussen de school en de omgeving, directe maatschappij waaronder de kerk.
- Verbinding burgerschapsonderwijs / verhouding tot...
- Keuzes in curriculum
- Cyclus vieringen vastleggen
- Kennisoverdracht alle levensovertuigingen

De scholen van Stichting Opwijs

De scholen willen christelijk onderwijs aanbieden, waar alle kinderen welkom zijn. De vormgeving van de identiteit van elke school zal mede bepaald worden door de context waarin de school staat. Dit houdt in dat er diversiteit in de identiteitsvormgeving van de verschillende scholen zal bestaan.

Concreet betekent dit:

- De scholen hanteren een open toelatingsbeleid voor leerlingen. Ouders kiezen voor christelijk onderwijs en onderschrijven de grondslag.
- De scholen hanteren een gesloten aannamebeleid voor leerkrachten, dat past bij de identiteit van de scholen, zoals in deze notitie beschreven.

Deze twee punten worden uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

Verder kenmerken de scholen zich door een godsdienstig karakter, dat geen andere visies uitsluit. De scholen dienen duidelijk herkenbaar te zijn als een christelijke school, doch zullen vanuit de christelijke levensvisie open omgaan met andere godsdiensten en culturen. Het wordt van belang geacht dat kinderen binnen de vertrouwde sfeer van de school kennismaken met andere geloven en visies.

Ook dit zal in het hierna volgende nader worden uitgewerkt.

3. Kenmerken voor de uitwerking van de identiteit van de stichting en de scholen

3.1 Identiteitskenmerken op stichtingsniveau

Voorbeelden:

- Hulpacties (bijvoorbeeld elk kind een rugzak)
- De zoektocht naar solidariteit (opzet KC)
- Voortgaande zoektocht naar (onze) identiteit
- De vraag of je van harte kiest voor PC-Onderwijs (bij sollicitatie)

3.1.1 Het toelatingsbeleid van leerlingen

De scholen van Stichting Opwijs kennen een open instroombeleid. Elk kind is welkom. Verwacht wordt het dat het kind zich bewust is van de christelijke identiteit van de school en dat kinderen meedoen met activiteiten rondom identiteit. Ouders kiezen voor christelijk onderwijs en onderschrijven de grondslag.

3.1.2 Het aannamebeleid van personeelsleden

Het aannamebeleid wordt nader omschreven in het document 'Aannamebeleid personeel Stichting Opwijs'.

3.1.3 De brede identiteit in de Gesprekscyclus

Ingebed in de gesprekken binnen de gesprekscyclus in het kader van integraal personeelsbeleid (IPB) zal de directeur tevens het onderwerp identiteit aan de orde stellen. De bedoeling is om in een open gesprek na te gaan op welke manier de leerkracht mede vorm geeft aan de (brede) christelijke identiteit van de school, wat spreekt haar of hem aan, wat wordt moeilijk gevonden, etc.?

3.1.4 Identiteit en kwaliteit

De integrale verantwoordelijkheid van directeuren komt tot uitdrukking in de aanpak over alle beleidsterreinen binnen het basisonderwijs en de opvang; van visie en beleid tot onderwijs en opvang en van personeel tot middelen, overal wordt een uitspraak verwacht over de ontwikkeling van dat betreffende gebied.

De beleidsvoornemens uit de schoolplannen worden door de scholen uitgewerkt in actieplannen. Deze worden in de tijd gezet over de gehele planperiode.

Het structureel Identiteitsberaad is voor iedere school een beleidsvoornemen. De Visienotitie geeft de kaders hiervoor aan en het actieplan geeft aan hoe de school in de planperiode Identiteit op de agenda gaat zetten. In het kwartaalgesprek met de bestuurder verantwoordt de school de beleidsvoornemens.

3.2 Identiteitskenmerken op schoolniveau

3.2.1 Structurele bezinning op identiteit

Om identiteit in de loop der jaren goed in beeld te krijgen en te houden is het van belang dat elke school vormgeeft aan een regelmatig terugkerende identiteitsbezinning. Daarbij is het niet de bedoeling dat dit beraad zich uitsluitend bezighoudt met de grondslag van de school of de godsdienstige, c.q. levensbeschouwelijke aspecten. Het dient de brede identiteit te betreffen. Deze identiteitsbezinning dient zowel op bestuurs-, directie- als schoolniveau plaats te vinden.

Identiteitsbezinning gaat over de voortdurende reflectie op al het denken en doen in, van en over de school: niets uitgezonderd en ook niets meer bijzonder dan andere zaken.

Bij identiteitsbezinning zijn de volgende voorwaarden van belang:

- een open sfeer
- vertrouwen
- basisveiligheid
- rekening houden met ieders eigenheid en talenten en ook rekening houden met elkaars 'zwakke kanten'
- ontmoeting met elkaar
- verantwoordelijkheidsgevoel voor jezelf, voor de ander en voor de samenleving
- het besef dat alles in de school gericht is op de persoonsvorming van iedere leerling.

Het voornemen is om op scholen van Opwijs planmatig een dergelijke identiteitsbezinning plaats te laten vinden, tevens op stichtingsniveau. Er moet nog bepaald worden op welke wijze de identiteitsbezinning ingevuld zal worden. De directeuren zullen dit met elkaar afstemmen.

3.2.2 Kerndoelen Godsdienstige Vorming

De kerndoelen Godsdienstige vorming zijn [hier](#) te lezen.

Onderstaande de vier domeinen die zich laten onderscheiden vanuit de verschillende aandachtspunten van godsdienstige vorming.

Domein A Luisteren naar en vertellen van verhalen

1. Leerlingen kunnen bestaanservaringen tot uitdrukking brengen in persoonlijke verhalen en deze delen met anderen.
2. Leerlingen leren gedachten te vormen en gevoelens te uiten over zin en onzin, liefde en haat, geluk en ongeluk, goed en kwaad, waar en onwaar, leven en dood, etc. en kunnen hun gedachten daarover uitdrukken op verschillende wijzen.
3. Leerlingen leren luisteren naar en vragen te stellen bij Bijbelverhalen en andere verhalen waarin existentiële en religieuze ervaringen worden gecommuniceerd.
4. Leerlingen leren de verhalen te plaatsen in de context van het ontstaan van de verhalen.

5. Leerlingen zijn bereid en in staat om te reageren op Bijbelverhalen en andere verhalen van zin die hen gevoelig maken voor geloof, hoop en liefde en voor vragen van schuld en onschuld, vrijheid en verantwoordelijkheid, recht en onrecht, trouw en ontrouw, hoop en wanhoop, geloof en twijfel.

Domein B Met elkaar betekenissen geven

1. Leerlingen kunnen reflecteren op levensverhalen van zichzelf, van medeleerlingen en van de leraar.
2. Leerlingen kunnen dialogiseren aan de hand van en theologiseren over verhalen waarin existentiële en religieuze ervaringen ter sprake komen.
3. Leerlingen kunnen (religieuze) bronnen van geloof in de context een plek geven.
4. Leerlingen leren de symbolische dimensie van Bijbelverhalen en andere verhalen onderkennen en kunnen symbolen hanteren als verwijzing naar wat transcendent is.
5. Leerlingen leren betekenisvolle personen en gebeurtenissen uit Bijbel, traditie en hun leefwereld kennen die hun richting kunnen wijzen.
6. Leerlingen kunnen belangrijke rituelen, feesten en gedenkdagen die horen bij de christelijke (en eventuele andere tradities) noemen en er betekenis aan geven.
7. Leerlingen kunnen religieuze expressievormen uit kunst en cultuur als zodanig herkennen en waarderen.
8. Leerlingen kunnen zich gedachten vormen omtrent de rol van levensbeschouwelijke visies van mensen in de samenleving.

Domein C Vieren en ontmoeten

1. Leerlingen leren gezamenlijke momenten van samen delen en beleven te waarderen als behorend bij het schoolleven.
2. Leerlingen kunnen deelnemen aan vieringen vanuit de (religieuze) traditie van de school en kunnen vieringen mede vorm geven in luisteren, vertellen, bidden, stilzijn, zingen, spelen, etc.
 - Zij beleven verbondenheid en gemeenschap.
 - Zij kunnen uiting geven aan gevoelens van zin en onzin, vreugde en verdriet, geloof, hoop en liefde.
 - Zij ervaren dat zij aangesproken worden.
 - Zij hebben aandacht voor de ziel, medemens, wereld, God.
3. Leerlingen kunnen religieuze rituelen (rond geboorte en dood, initiaties, herdenkingen) duiden als symbolische handelingen die de tijd markeren en waarin 'hun eigen verhaal' een plek krijgt.
4. Leerlingen kunnen zin geven en ontlenen aan ontmoetingen met betekenisvolle anderen en aan vindplaatsen van het heilige.

Domein D Antwoorden

1. Leerlingen kunnen hun handelen laten bepalen door wat voor henzelf en voor hen betekenisvolle anderen van waarde is.
2. Leerlingen leren keuzes te maken en deze te verantwoorden tegenover zichzelf, de medemens, de wereld en God.

3. Leerlingen ontwikkelen zelfrespect, treden de medemens met respect tegemoet en zetten zich voor de ander in.
4. Leerlingen laten zich in hun handelen leiden door gevoel voor en besef van waar en onwaar, goed en kwaad, echt en onecht, recht en onrecht.

3.2.2 Identiteitskenmerken levensbeschouwelijke dimensie

Het eerste onderdeel van de brede identiteit betreft de levensbeschouwelijke identiteit. Deze komt het meest duidelijk tot uiting in het vak godsdienstige vorming, het bidden, zingen en vieren. Daarnaast dient er een onderlinge relatie te zijn met andere activiteiten van de school, zoals deze o.a. onder de pedagogische en onderwijskundige dimensie worden genoemd.

Het vertellen van verhalen uit de bijbel en het lezen uit de bijbel en daarmee samenhangend het belichten van bijbelse thema's zoals liefde, barmhartigheid, vergeving

Het vertellen van bijbelverhalen staat tegenwoordig enigszins onder druk. Leerkrachten vinden het soms moeilijk om bepaalde bijbelverhalen te vertellen en kiezen soms voor spiegelverhalen of andere verhalen waarin bepaalde levensthema's op een meer toegankelijke manier aan de orde komen. Ouders kiezen vaak een christelijke school zodat hun kind de bijbelse verhalen leert kennen. Tevens vormt het vertellen van bijbelverhalen een belangrijke uiting van de levensbeschouwelijke identiteit van onze scholen. Gevraagd wordt dat elke school over dit thema spreekt, bijvoorbeeld aan de hand van de kerndoelen godsdienstige vorming, en zich een mening vormt hoe hiermee om te gaan.

Het vieren van christelijke feesten

Elke school dient een beleid te formuleren, waarin vastgelegd wordt welke vieringen er op school worden gehouden. Daarbij denken we aan het houden van weekopeningen en -sluitingen, het vieren van christelijke feesten (Kerstfeest, Pasen), e.d. Er worden geen feesten van andere geloven gevierd. Er wordt wel aandacht aan besteed in het is mogelijk om hier vrij voor te vragen.

Het actief bijdragen aan acties voor hulporganisaties

Op de scholen van stichting Opwijs wordt zichtbaar gemaakt dat er zorg is voor andere mensen op deze wereld die in mindere omstandigheden leven. Op elke school wordt daartoe op een actieve manier vorm gegeven aan acties van hulporganisaties, het sponsoren van een adoptiekind, e.d.

De omgang met andere godsdiensten

Basisscholen kunnen een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid waarmaken als het gaat om het scheppen van goede contacten tussen kinderen van diverse culturen. Aangezien de situaties van de scholen van de Opwijs verschillend zijn, dient ten aanzien van dit punt schoolbeleid geformuleerd worden dat past bij de school.

Het gaat daarbij niet alleen om het overdragen van kennis van andere godsdiensten. We zoeken daarin de verbinding. Dit staat niet ter discussie gelet op datgene wat daarover in de kerndoelen primair onderwijs staat geschreven (geestelijke stromingen).

Structureel identiteitsberaad

De scholen en de wereld om ons heen veranderen voortdurend. Om ervoor te zorgen dat identiteit ondanks 'de waan van de dag' onder de aandacht blijft, wordt er een structureel identiteitsberaad georganiseerd. Binnen dit beraad zijn het College van Bestuur, stafmedewerkers en medewerkers van de scholen vertegenwoordigd. Het doel van het identiteitsberaad is om voortdurend te reflecteren op al het denken en doen op onze scholen en opvang ten aanzien van identiteit.

Kerdoelen godsdienstige vorming

Zie hoofdstuk 3.2.2. kerndoelen godsdienstige vorming.

De godsdienstmethode

Op de scholen van stichting Opwijs wordt methodisch aandacht besteed aan godsdienstige vorming. Deze dient aan te sluiten bij de door de school vastgestelde kerndoelen godsdienstige vorming. Een dergelijke methode is een hulpmiddel in de vormgeving van het godsdienstonderwijs. De persoon van de leerkracht is belangrijk bij godsdienstige vorming. Hij of zij maakt keuzes op basis van de eigen waarden. Wel dienen er afspraken op schoolniveau gemaakt te worden over het hanteren van de gekozen godsdienstmethode. Verwacht wordt dat elke leerkracht zich daaraan houdt. Regelmatig zal de door de school gekozen methode geëvalueerd worden op bruikbaarheid.

Het gebruik van de bijbel

Op onze scholen worden in groep 1-8 bijbelverhalen verteld.

We vinden het van belang, dat kinderen bekend raken met de (taal van de) Bijbel als bron van het christelijk geloof. Daartoe zal er in de groepen 7 en 8 van onze scholen regelmatig met de kinderen uit de Bijbel gelezen worden.

Het gebed

Op elke school van stichting Opwijs vindt er aan het begin en aan het eind van de schooldag een moment van bezinning plaats, waarbij het gebed als belangrijkste vorm wordt gezien. Elke school kan nadenken over de verschillende middelen die daarbij gebruikt worden.

Het zingen van liederen

Van elke school wordt verwacht dat men beleid maakt inzake het aanleren van christelijke liederen. Dat kunnen liederen zijn uit het Liedboek voor de kerken of uit andere liedbundels. De school streeft er naar om verschillende soorten liederen aan te bieden.

Zorg voor de wereld waarin wij leven

De scholen van stichting Opwijs hebben aandacht voor de wereld en het milieu. Dit betekent dat er zorgvuldig met materialen wordt omgesprongen en dat de school kinderen actief betreft bij activiteiten die over dit onderwerp gaan.

Geld en tijd besteden aan kinderen in armoede - ver weg of dichtbij

Op de scholen van Opwijs is er aandacht voor kinderen die leven in armoede, zowel ver weg als dichtbij. Dit komt onder meer aan de orde in diverse acties die op scholen georganiseerd worden zoals 'Een tas voor een kind' voor kinderen uit Oekraïne en diverse inzamelacties voor speelgoed rondom sinterklaas.

3.2.3 Identiteitskenmerken pedagogische dimensie

Als naar het eigene van de identiteit van christelijke scholen wordt gevraagd, zal er bijna altijd worden verwezen naar de wijze waarop men in de school met elkaar omgaat: leerkrachten onderling, leerkrachten met leerlingen, leerlingen onderling en met ouders. Wat precies het kenmerkende is, vraagt een nadere beschouwing.

Het pedagogisch klimaat en de wijze van omgang met elkaar

Op de scholen wordt beseft dat de wijze waarop iedereen binnen de school met elkaar omgaat een belangrijke uiting is van de christelijke identiteit van de school. Elke school formuleert op basis van deze uitgangspunten de criteria waaraan het schoolklimaat dient te voldoen.

De overdacht van waarden en normen

Veel ouders kiezen onze scholen vanwege het feit dat zij de waarden en normen op onze scholen waarderen in de opvoeding, c.q. vorming van hun kinderen. Het is echter niet altijd duidelijk welke waarden en normen men van belang acht, terwijl ook het verschil tussen beide termen niet voor iedereen helder is. Daarom is het noodzakelijk dat elke school nagaat welke waarden en normen men op de school wil voorleven met het doel dat kinderen zich deze zullen toe-eigenen. Allereerst is het nodig dat er helderheid bestaat over de kernwaarden.

Vanuit deze kernwaarden kunnen schoolspecifieke waarden worden beschreven en normen worden gesteld.

Onder waarden en normen verstaan we het volgende¹:

- waarden zijn oordelen gebaseerd op een idee over wat goed en slecht is;
- normen zijn in regels vastgelegde waarden.

Waarden zijn te vertalen in drie clusters van opvoedingsdoelen, t.w.:

1. aanpassing en disciplineren (gehoorzaamheid, goede manieren, e.d.)
2. zelfstandigheid en kritische meningsvorming (eigen mening hebben, e.d.)
3. sociale betrokkenheid (rekening houden met anderen, respect, e.d.)

Scholen dienen zich bewust te zijn van de accenten die zij zich stellen, mede in het kader van de aandacht voor burgerschapsvorming. De vorming van kinderen zal anders zijn afhankelijk van het gekozen accent: of je kinderen leert vooral gehoorzaam te zijn (1) is anders dan wanneer je ze stimuleert vooral voor zichzelf op te komen (2) of leert om juist rekening te houden met anderen (3).

¹ Zie: Veugelers, W.M.M.H. (2003). *Waarden en normen in het onderwijs*. Utrecht: Universiteit voor Humanistiek.

De zorg voor elke leerling, die als uniek schepsel wordt gezien

Op de scholen wordt elke leerling als een uniek schepsel van God gezien. De scholen zien het als een kans om hun christelijke identiteit te laten blijken in de vormgeving van de zorgplicht voor scholen (passend onderwijs). Dit betekent dat er door de school met zorg wordt omgegaan met de leerlingen. Dit houdt bijvoorbeeld in dat kinderen die extra zorg nodig hebben, daar recht op hebben en die zorg ook krijgen.

De wijze waarop de school een veilige school is

Kinderen, personeelsleden en ouders dienen zich veilig te voelen op school. De scholen nemen maatregelen om geweld, pesten en seksuele intimidatie tegen te gaan en te voorkomen. Tevens kan gedacht worden aan voorzieningen als het ontruimingsplan, huisregels, klachtenregeling, registratie van ongeukken en het voorkomen daarvan. Een en ander is vastgelegd in de documenten 'Gedragscode (on)gewenste omgangsvormen' en het Veiligheidsplan van Stichting Opwijs.

Gelijkwaardigheid (= gelijke behandeling)

Op de scholen van Stichting Opwijs is er respect voor ieders eigenheid en talenten en wordt er rekening gehouden met elkaars 'zwakke kanten'. Niet ieder kind is gelijk maar ieder kind wordt wel gelijk behandeld. Voor kinderen die instromen met een taalachterstand is er een taalklas opgezet.

Schoolregels

Voor een veilig schoolklimaat is het van belang dat alle leerlingen weten wat wel en niet van ze verwacht wordt. Bij de start op school worden de schoolregels met hen besproken. Aan het begin van elk schooljaar worden deze steeds opgefrist bij de leerlingen.

3.2.4 Identiteitskenmerken onderwijskundige dimensie

De scholen vinden het belangrijk dat leerlingen in een gemeenschap met andere leerlingen opgroeien. Het bieden van een christelijke ontmoetingsplaats waarin de leerlingen geborgenheid vinden aan de hand van - christelijke - ankers die hen houvast bieden, wordt van groot belang gevonden. De manier waarop het onderwijs georganiseerd is, zegt veel over de identiteit van de school: wordt er klassikaal of meer individueel onderwijs gegeven? Op basis van welke criteria vindt de keuze van een nieuwe methode plaatst en hoe onderhoudt de school zijn relaties in de wijk waarin hij staat?

Dit soort zaken vormen aandachtspunten voor dit aspect van de identiteit van een school.

De keuze van methoden en lesmateriaal

Bij de keuze van nieuwe methoden wordt rekening gehouden met de levensbeschouwelijke en pedagogische uitgangspunten van de school. Alles wat er in de wereld gebeurt, komt de school binnen. De scholen vinden het daarom van belang dat de kinderen daarmee om leren gaan. Wel zullen de scholen alert zijn op wat er de school binnenkomt via internet, door boeken..

Steeds zal de vraag gesteld worden of deze zaken passen binnen het pedagogisch klimaat van de school, waarbij vooral gelet wordt of bepaalde zaken het kind kunnen beschadigen.

Tot slot is van belang dat kinderen geleerd wordt om kritisch om te gaan met al datgene wat zij onder ogen zien. De school heeft hierin een belangrijke taak.

Al met al willen we voorzichtig zijn in het vooraf stellen van grenzen en criteria. Dit kan altijd achteraf nog gebeuren als er opmerkingen van bij de school betrokkenen komen

Relatie tussen de school en de omgeving, waaronder de kerk

Een christelijke school staat niet op zichzelf. De school heeft een plaats in de omgeving van de school (wijk, buurt). Elke school zal daarom invloed ondervinden van de omgeving, waarin de school staat. Daarnaast dient de school een eigen inbreng en visie te hebben in de omgeving, bijvoorbeeld vanuit de eigen levensbeschouwelijke identiteit. Waar mogelijk worden contacten onderhouden met de kerken en/of wordt deelgenomen aan wijkgerichte projecten. Gedacht kan worden aan het bezoeken van een kerk, het bezoek van een pastor of predikant aan de school, een Scholenzondag, een zendingsproject in relatie met de kerken.

4. Slot

We spreken de wens uit, dat deze notitie aan zijn bedoeling zal beantwoorden, namelijk het bieden van een kader voor de uitwerking van de brede identiteit op onze scholen.